

10-puntenplan lokale economie

Behoud, versterking en kwaliteit van de handelskernen

ZWEVEGEM – Wie vandaag door onze Zwevegense handelskernen wandelt kan er haast niet omheen. De leegstaande handelspanden en de tot woning omgevormde winkelpanden zijn er alomtegenwoordig. Helaas lijkt dat aantal leegstaande panden de komende maanden verder toe te nemen. Verder stellen we vast dat de Coronacrisis de lokale economie voor heel wat uitdagingen en struikelblokken heeft gesteld.

“Bij het begin van de legislatuur werd de gevelrenovatiepremie, die onder voormalig schepen van lokale economie Eddy Defoor (N-VA) werd ingevoerd, uit het gamma van ondersteuningsmaatregelen gehaald. Intussen is het, na drie jaar bestuur, nog steeds wachten op daadkrachtige en effectieve maatregelen van het huidige gemeentebestuur. N-VA Zwevegem heeft stilaan haar buik vol van deze quasi-stilstand op vlak van lokale economie”, aldus N-VA-fractie leider Wim Monteyne.

Het inzetten van de nodige expertise omtrent handelskernversterking, zoals intussen werd aangekondigd, kan een eerste stap in de goede richting zijn. Weliswaar betreurt N-VA Zwevegem dat het nemen van deze stap drie jaar op zich liet wachten, wat de problematiek alleen groter maakte. Verder zijn we er ook van overtuigd dat dergelijke analyse en expertise op zich onvoldoende zijn om het prangende probleem snel aan te pakken. Volgens ons kunnen er op korte termijn al heel wat extra inspanningen worden gedaan. We moeten geen doekje voor het bloeden bieden, maar maatregelen die daadkrachtig zijn in verhouding met de grootte van het probleem.

“We stellen hiertoe 10 maatregelen voor die ertoe strekken onze lokale economie te versterken en aan te passen aan de noden van het post-corona tijdperk. In de eerste plaats moeten de Zwevegense kernen opnieuw aantrekkelijk worden gemaakt voor nieuwe bedrijvigheid. Bovendien stellen we ook enkele maatregelen voor die de bestaande lokale handel opnieuw de aandacht en ondersteuning geven die ze verdienen. Het is hoog tijd voor beleid!”, zo besluit N-VA-bestuurslid Arthur Buckens.

1. Gedetailleerd handelskernplan

Om doortastend te werk te gaan pleit N-VA Zwevegem voor het in kaart brengen van de zones die als handelskerngebied worden aangemerkt. Een dergelijk plan bestaat tot op heden niet. Met als doel de concentratie van onze lokale handel te bevorderen, lijkt het ons noodzakelijk om alle nieuwe en bestaande maatregelen omtrent lokale economie te verbinden aan een duidelijk basisplan aangevuld door een sterke visie op ons lokaal economisch beleid.

We zijn ervan overtuigd dat de uitgetekende handelskernen beperkt moeten blijven tot enkele straten per deelgemeente of buurt. Hierdoor proberen we de lokale handel bewust sterker te concentreren, wat een grotere aantrekkingskracht moet teweegbrengen. Wie door de handelskernen wandelt, moet opnieuw de winkelstraaftsfeer rondom zich voelen.

Speciale aandacht moet volgens N-VA Zwevegem ook uitgaan naar de gebieden waar de voorbije jaren nieuwe woonwijken kwamen (Bv. Zwevegem-Kappaert) en waar het basisaanbod aan dagelijkse goederen soms onvoldoende gegarandeerd is.

Door ondersteuningsmaatregelen te koppelen aan dergelijk handelskernplan kan de gemeente veel gericht te werk gaan, wat ook de financiële kosten van het systeem dragelijk maakt.

2. Gerichte vestigings- en herlokalisatiepremie

N-VA Zwevegem pleit voor een aanpassing van de bestaande vestigingspremie. De vandaag bestaande ondersteuningsmaatregelen moeten volgens ons worden aangepast en uitgebreid om aan de gewijzigde noden van onze Zwevegemse economie tegemoet te komen. We kampen de laatste jaren met een algemeen leegstandsprobleem, waardoor handelspanden vaak moeten worden omgevormd tot woningen. Verder vluchten steeds meer handelszaken de dorpscentra uit, wat de aantrekkelijkheid van de kernen fel vermindert. Daarom stelt N-VA Zwevegem een uitbreiding voor van de bestaande vestigingspremie.

Als eerste stelt N-VA Zwevegem voor de bestaande vestigingssubsidie die beperkt is tot buurtwinkels (dagelijkse voeding) uit te breiden tot alle handelszaken die zich vestigen in de door het handelskernplan omschreven winkelgebieden. Nu het leegstandprobleem steeds algemener wordt is N-VA Zwevegem niet langer overtuigd van het onderscheid tussen buurtwinkels en andere handelszaken. Wie een aantrekkelijk centrum wil creëren, moet in de eerste plaats een gevarieerd aanbod aan handelszaken kunnen bieden. Daarom kan elke bijkomende handelszaak of ondernemer vandaag een meerwaarde betekenen in de opbouw of wederopbouw van een sterke en dichte handelskern.

Ook de uitzondering voor handelszaken die binnen een straal van 800m wandelafstand concurrentieverstorend kunnen zijn, wil N-VA Zwevegem niet meer opnemen. De concentratie van de handelskernen en het creëren van een echte “winkelstraaftsfeer” verantwoorden deze keuze.

Om dezelfde redenen lijkt de onvoorwaardelijke uitsluiting van filiaalketens vandaag deels achterhaald te zijn. Met het oog op het aantrekken van een breder publiek lijkt het ons opportuun om ook filiaalketens onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid te geven om gebruik te maken van de vestigingspremie, weliswaar wanneer men zich vestigt binnen de handelskernen.

Als laatste zien we dat de drempel voor de overname van een bestaande zaak, bijvoorbeeld na pensionering van de voormalige zaakvoerders, steeds hoger wordt. Dit zorgt dat starters vaak de

voorkeur geven aan nieuwbouwprojecten, wat onrechtstreeks leegstand van bestaande panden creëert. Om dit probleem aan te pakken willen we met N-VA Zwevegem de vestigingspremie onder bepaalde voorwaarden ook openstellen voor overnames van bepaalde handelszaken, wanneer deze binnen de uitgetekende handelskernen gelegen zijn. Het is zo dat elke handelszaak die wordt overgenomen een plek is waar leegstand op termijn vermeden wordt.

Concreet zorgen bovenstaande aanpassingen voor een aanzienlijke uitbreiding van de bestaande vestigingspremie. Bovendien wordt door deze uitbreiding ook een administratieve vereenvoudiging mogelijk. De vandaag los van elkaar bestaande vestigingspremie en starterspremie kunnen zo samenvloeien in één enkele vestigings- en herlokalisatiepremie waarvoor in principe elke handelszaak die zich vestigt binnen de uitgetekende winkelkernen in aanmerking komt.

3. Ontmoeting tussen bewoner en handelaar

Onze Zwevegemse inwoners zijn te weinig vertrouwd met onze diverse lokale ondernemers. Het is een steeds frequenter gehoorde bekommernis bij onze Zwevegemse ondernemers. Vooral de vele nieuwe inwoners die we de voorbije jaren mochten verwelkomen, vaak jonge gezinnen die meer vertrouwd zijn met e-commerce, vinden soms moeilijk de weg naar onze Zwevegemse ondernemers.

Hierin neemt de gemeente een actieve en faciliterende rol op om de Zwevegemse handelaars sterker in de kijker te zetten.

We denken hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van een Zwevegemse handels- en verenigingsbeurs, zoals deze in het verleden reeds erg succesvol bleek. Het kan een unieke mogelijkheid bieden aan startende handelaars om zich voor te stellen aan onze inwoners, maar ook de bestaande handelaars kunnen hier enkel voordeel uit putten. Verder kunnen ook onze vele Zwevegemse verenigingen hier op zoek gaan naar nieuwe geëngageerde leden.

N-VA Zwevegem roept de gemeente op om dergelijke initiatieven te ondersteunen en hiervoor de nodige handelaars en verenigingen samen te brengen.

4. Oprichten van een adviesraad lokale economie & feestelijkheden

Onze gemeente kent heel wat adviesraden, waarvan de werking vaak positief wordt beoordeeld. Ook ondernemend Zwevegem kende in de vorige legislatuur de zogenaamde ondernemersraad, die als communicatielijn diende tussen de gemeente en onze lokale handelaars. Om onduidelijke redenen werd deze ondernemersraad opgedoekt bij het begin van de legislatuur.

N-VA Zwevegem wil opnieuw dergelijk advies- en overlegorgaan in het leven roepen, van waaruit ook een inbreng kan worden gedaan met betrekking tot de Zwevegemse feestelijkheden. Elke handelaar moet de mogelijkheid krijgen om via deze adviesraad zijn of haar stem te laten horen.

Uit de recente rondvraag van N-VA Zwevegem bij de lokale handelaars bleek dat velen vaak onvoldoende of gewoonweg niet gehoord worden wanneer beslissingen worden genomen die weerslag hebben op hun zaak of de lokale economie in het algemeen. We zijn ervan overtuigd dat elke handelaar in dergelijke zaken een wettelijk verankerde inspraakmogelijkheid moet krijgen, wat kan door de oprichting van een specifieke adviesraad voor lokale economie en feestelijkheden.

5. Economie-vriendelijk mobiliteits- en parkeerbeleid

Eén van de belangrijkste factoren, zo niet de belangrijkste factor, in een sterk lokaal economisch beleid blijft de mobiliteits- en parkeermogelijkheid in de handelskernen.

Aan het begin van de Coronacrisis werd het bestaande parkeerbeleid grondig door elkaar geschud door de bewuste niet-verlenging van de blauwe zone in het centrum van Zwevegem. Met N-VA Zwevegem hebben we meermaals onze kritiek omtrent deze nogal roekeloze maatregel geuit, toch bleef deze situatie bijna twee jaar lang ten koste van heel wat handelaars, bestaan.

Ook in de deelgemeenten blijven de mobiliteits- en parkeerproblemen, die reeds voor de Coronacrisis bestonden, aanslepen. Voor N-VA Zwevegem is het tijd om de problemen aan te pakken in plaats van voor zich uit te schuiven, zowel wat betreft Zwevegem-centrum als de deelgemeenten.

We pleiten in de eerste plaats voor een snelle en duurzame oplossing. Hierbij is het voor N-VA Zwevegem belangrijk dat de controleerbaarheid en effectiviteit van het parkeersysteem centraal staan, zodat de regeling geen druppel op een hete plaat wordt.

N-VA Zwevegem geeft, vooral omwille van praktische redenen, de voorkeur aan een herinvoering van de blauwe zone in Zwevegem-centrum. We nemen dit standpunt in op basis van verschillende gronden.

Vooreerst bleek uit onze recentelijke rondvraag bij de Zwevegemse handelaar een consensus te bestaan om de blauwe zone, waarmee vroeger overigens weinig problemen waren, opnieuw in te voeren. Vele handelaars zijn ervan overtuigd dat de blauwe zone de meest effectieve oplossing is met het oog op de controleerbaarheid van het parkeerbeleid.

Verder lijkt de alternatieve oplossing om in Zwevegem-centrum talrijke kortparkeerplaatsen te voorzien enkele te vermijden kosten met zich mee te brengen zoals het overmatige plaatsen van borden en het jaarlijks herschilderen van de aanduiding van de parkeerplaatsen, die in Zwevegem-centrum talrijk aanwezig zouden moeten zijn om het nodige effect te hebben. Ook denken wij aan situaties waarin er handelszaken bijkomen of verdwijnen. Je kan deze kortparkeerplaatsen onmogelijk telkens meeverhuizen doorheen een ruimer winkelgebied.

Tot slot is de blauwe zone een gekend concept voor de inwoners van Zwevegem-centrum, wat de naleving ervan enkel ten goede kan komen.

De blauwe zone beperkt de parkeertijd in principe tot twee uren, hoewel die parkeertijd wettelijk gezien ook lager kan liggen mits deze uitzondering duidelijk wordt aangegeven.

In de deelgemeenten vinden we handelskernen terug waarin de nood aan parkeerplaatsen meer varieert. In tegenstelling tot Zwevegem-centrum stellen we voor om in elke deelgemeente te werken met kortparkeerplaatsen van maximaal 30 minuten. Hierbij maken we ons sterk dat deze kortparkeerplaatsen enkel effectief kunnen zijn mits een effectieve handhaving. Enkel vertrouwen op de sociale controle is voor N-VA Zwevegem duidelijk onvoldoende. Het gebruik van camera's of sensoren kan een oplossing bieden, maar ook een overeenkomst met een autonoom parkeerbedrijf kan voorzien in een gerichte controle.

Wat betreft de langparkeerplaatsen pleiten we ervoor om een duidelijke aanduiding van de langparkeerplaatsen en -parkings te voorzien, zowel bij het binnenrijden van de gemeente als aan de desbetreffende parkeerplaatsen zelf. Bovendien vragen we de gemeente om te blijven inzetten op de toegankelijkheid, het onderhoud en de beveiliging (Bv. camerabewaking) van parkings voor lang parkeren.

Tot slot vragen we de gemeente om de bewoners binnen de handelskerngebieden te stimuleren zoveel als mogelijk gebruik te maken van hun eventuele private parkeermogelijkheden. Op die manier kan de parkeerdruk in de handelskernen tot een minimum worden gereduceerd.

6. Evenementen en feestcomités dragen hun steentje bij

Jaarlijks worden heel wat bijzondere toelages door de gemeente toegekend aan diverse evenementen, verenigingen en feestcomités. Volgens ons kunnen deze toelages een middel zijn om de lokale economie bijkomend te ondersteunen en lokale samenwerking te stimuleren.

We stellen een wijziging voor in de subsidiereglementen voor evenementen en feestcomités, waarbij deze worden aangezet om één of meerdere samenwerkingen aan te gaan met lokale handelaars. We zien vandaag nog te vaak dat dergelijke toelages, gefinancierd door de Zwevegemse belastingbetaler, terechtkomt in niet-Zwevegemse ondernemingen. Dit moet volgens N-VA Zwevegem zoveel mogelijk vermeden worden.

Daarom willen we een stimulans invoeren die lokale organisatoren, feestcomités en verenigingen moet aanzetten om samenwerkingen met lokale handelaars aan te gaan. Wanneer organisatoren of feestcomités kunnen aantonen dat ze een bepaald deel van hun toelage lokaal hebben besteed, wordt de toelage door de gemeente verhoogd met een bepaald percentage. Op die manier proberen we te voorkomen dat Zwevegems belastinggeld terechtkomt in andere gemeenten, terwijl onze lokale economie in de kou blijft staan.

Daarnaast vragen we ook blijvende inspanningen van de gemeente Zwevegem zelf, om bij overheidsopdrachten, wanneer mogelijk steeds de voorkeur te geven aan Zwevegemse ondernemers.

7. Tijdelijke invulling voor langdurig leegstaande handelsruimtes

Leegstaande handelspanden in de kernen ogen niet fraai. In vele steden en gemeenten worden daarom oplossingen voorzien waardoor langdurig leegstaande panden een al dan niet tijdelijke nuttige functie kunnen krijgen.

Zo stellen we voor om in de centra de leegstaande etalages een leuker ogende invulling te geven. Hiervoor kunnen we als gemeente, in overleg met de eigenaars, diverse middelen aanwenden. We lijsten enkele voorbeelden op.

Vooreerst kunnen etalages van leegstaande panden worden gebruikt door naburige handelaars om daarin hun producten aan te prijzen. Hiervoor kan de gemeente fungeren als brugfiguur tussen eigenaar en geïnteresseerde handelaars door bijvoorbeeld ook te voorzien in de nodige juridische omkadering.

Dezelfde redenering kan, naar voorbeeld van Kortrijk, gelden voor het gebruik van leegstaande etalages door lokale kunstenaars als tentoonstellingsruimte. We merken in de regio een sterk stijgende vraag naar dergelijke ruimtes.

Tot slot vragen we het gemeentebestuur een kader te creëren voor zogenaamde “gebruiksovereenkomsten van korte duur”. Ook deze overeenkomsten bewezen onder andere in Kortrijk reeds hun effectiviteit. Ook hier speelt het bestuur de rol van brugfiguur tussen eigenaar,

makelaar en kandidaat-starter. Panden die hiervoor in aanmerking komen kunnen worden verzameld in een gemeentelijke databank.

Het concept bestaat uit een overeenkomst tussen de eigenaar van een leegstaand handelspand en een kandidaat-starter die op zoek is naar een geschikt pand. Het contract biedt de mogelijkheid aan de kandidaat-starter om gedurende maximaal 1 jaar een zaak uit te baten in het leegstaande pand. Gedurende deze periode gebruikt de kandidaat-starter het pand in principe aan een lagere prijs dan de doorsnee huurprijs. Na verstrijken van 1 jaar kiest de starter om het pand al dan niet aan te kopen of te huren onder een klassiek handelshuurcontract.

In tegenstelling tot de gekende “pop-up” is het niet de bedoeling dat de starter na verloop van de éénjarige termijn opnieuw nieuwe gebruiksovereenkomst van korte duur vestigt in hetzelfde pand.

Op die manier geven we starters een soort proefperiode om te kijken of het leegstaand pand weldegelijk hun droompand is. Maar ook voor de eigenaar van het leegstaand pand biedt deze invulling voordelen. Hij creëert op die manier inkomsten tijdens de periode waarin het pand te koop of te huur wordt aangeboden. Verder kan hij verloedering door langdurige leegstand vermijden. Tot slot geeft een ingevuld pand een veel fraaier beeld voor potentiële kopers of huurders.

8. Gebruik gemeentelijke databank voor leegstaande handelspanden verruimen

Momenteel bestaat op de gemeentelijke website een databank met leegstaande bedrijfspanden en kantoorruimtes. We stellen vast dat daar tot op heden slechts een minderheid van de leegstaande panden wordt opgenomen. Een uitbreiding van deze databank kan, ons inziens, nochtans zijn nut bewijzen.

We vragen de gemeente, in overleg met makelaars en eigenaars, ook leegstaande handelspanden op te nemen in deze databank. Op die manier kan zowel de visibiliteit van de panden als van de databank in zijn geheel worden verhoogd.

9. Info over openbare aanbestedingen en aankopen door het lokaal bestuur

We vragen de gemeente om op haar website een pagina te voorzien met de nodige informatie omtrent de mogelijkheid tot deelname aan openbare aanbestedingen. Verder vragen we om de mogelijkheid te bekijken om dergelijke openbare aanbestedingen onder te brengen in een digitale databank, naar voorbeeld van vele andere steden en gemeenten (o.a. Kortrijk).

Op diezelfde webpagina moet volgens N-VA Zwevegem ook een digitaal formulier te vinden zijn voor alle Zwevegemse ondernemers. Ben je aannemer, leverancier, handelaar of dienstverlener? Wil je aangeschreven worden in geval van een aankopen zonder voorafgaande bekendmaking? Dan kan je als Zwevegemse ondernemer proactief een uitnodiging tot onderhandelen versturen naar het gemeentebestuur.

10. Uitbreiding aankoopmogelijkheid Zwevegemse Bonz

De lokale Zwevegemse Bonz blijken reeds enkele jaren een succesverhaal. De Bonz zijn momenteel beschikbaar via het gemeentepunt, de bibliotheek en de Bibus. We stellen vast dat het voor werkende mensen niet steeds evident is om deze Bonz aan te kopen tijdens de openingstijden van deze locaties. Zo is het bijvoorbeeld moeilijk om tijdens het weekend dergelijke Bonz te verkrijgen.

We vragen om de uitrol van de digitale Zwevegemse Bonz zo snel mogelijk door te voeren. Hierbij is het evenwel belangrijk om ook te blijven voorzien in alternatieven voor personen die niet in staat zijn om deze cadeaubonnen via de digitale weg aan te schaffen.

Voor N-VA Zwevegem is het belangrijk dat de deelnemende handelaars nauwgezet worden betrokken en geïnformeerd omtrent het digitaliseringsproces.

Voor bijkomende informatie kunt u steeds contact opnemen met:

Wim Monteyne, fractieleider, wim.monteyne@n-va.be, 0476 43 45 00

Arthur Buckens, bestuurslid, arthur.buckens@n-va.be, 0494 10 90 57

Isabelle Corbet, voorzitter N-VA Zwevegem, isabelle.corbet@n-va.be, 0478 81 29 14